

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera, v právní věci žalobkyně Z. o. o. S. s. h. B. a Š., proti žalovaným 1) Národnímu památkovému ústavu, Praha 1, Valdštejnské náměstí 3, a 2) Ministerstvu kultury, Praha 1, Maltézské náměstí 1, v řízení o žalobě proti fiktivním rozhodnutím 1) žalovaného ve věci žádosti žalobkyně o informaci ze dne 23. 9. 2004 a 2) žalovaného ve věci odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí prvního žalovaného, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2006, čj. 8 Ca 234/2004-76,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2006, čj. 8 Ca 234/2004–76, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.**
- II. Soudce JUDr. Slavomír Novák není vyloučen z projednávání věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 Ca 234/2004.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou ze dne 9. 11. 2004 (podanou dne 10. 11. 2004), změněnou a doplněnou podáním ze dne 20. 12. 2004 (podaným dne 22. 12. 2004), domáhala u Městského soudu v Praze zrušení fiktivního negativního rozhodnutí 1) žalovaného, kterým zamítl žádost žalobkyně o informaci ze dne 23. 9. 2004, a fiktivního rozhodnutí 2) žalovaného, kterým zamítl odvolání žalobkyně proti prvně jmenovanému rozhodnutí.

Městský soud v Praze žalobu odmítl usnesením ze dne 7. 7. 2005, čj. 8 Ca 234/2004–40. Žalobkyně brojila proti usnesení městského soudu kasační stížností (kasační stížnost I), kterou mj. požádala o osvobození od soudního poplatku a o ustanovení zástupce.

Městský soud usnesením ze dne 25. 8. 2006, čj. 8 Ca 234/2004–76, zamítl návrh na ustanovení zástupce. Rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, od kterých byla osvobozena usnesením ze dne 31. 3. 2005, čj. 8 Ca 234/2004–10, ustanovení zástupce však není třeba k ochraně jejích práv žalobkyně. Zástupkyně žalobkyně totiž nedoložila své tvrzení, že byla v době podání žaloby předsedkyní žalobkyně a návrh byl proto podán zjevně neoprávněnou osobou.

Žalobkyně napadla usnesení o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce kasační stížností (kasační stížnost II). Namítla, že městský soud bez dalšího zdůvodnění zatajil žalobkyní předložený důkaz, a to zápis z členské konference žalobkyně dne 15. 8. 2005 a rovněž bez odůvodnění nevezal na vědomí žalobkyní navržené výslechy svědků – členů žalobkyně. Závěr městského soudu je proto nepřezkoumatelný. Žalobkyně rovněž namítla podjatost soudce městského soudu JUDr. Slavomíra Nováka, a to především s ohledem na jeho dosavadní procesní postup, tedy neprovedení navržených důkazů.

Kasační stížnost II. je důvodná.

O důvodech kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil, vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti, podle § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., takto:

Městský soud usnesení o zamítnutí žádosti o ustanovení právního zástupce (napadené kasační stížností II) odůvodnil do značné míry shodně, jako usnesení o odmítnutí žaloby (napadené kasační stížností I) – tedy tím, že zástupkyně žalobkyně nedoložila své oprávnění za žalobkyni jednat. Za situace, kdy tento závěr městského soudu měl být podroben přezkumu kasačním soudem v rámci řízení o kasační stížnosti I, může ovšem neustanovení advokáta žalobkyni vést k odmítnutí obou kasačních stížností, a tedy k odepření práva na přístup k soudu garantovanému článkem 36 a násl. Listiny základních práv a svobod. Toto pochybení je tím zřejmější, že městský soud ve svém závěru zcela pominul žalobkyní navrhované důkazy k prokázání jejich tvrzení.

Nejvyšší správní soud nepřehlédl ani tu skutečnost, že právě Městský soud v Praze žalobkyni v rámci jiných řízení, ale za prakticky shodné procesní situace, advokáta ustanovil (usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2006, čj. 6 Ca 23/2005–63, a ze dne 3. 10. 2006, čj. 11 Ca 76/2005–72), stejně jako jej ustanovily jiné soudy, přičemž žalobkyně městskému soudu kopie relevantních rozhodnutí založila do spisu (usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2005, čj. 22 Ca 67/2005–13, založené na čl. 52 spisu městského soudu). Není samozřejmě vyloučeno, aby se soud od své judikatury odchýlil, takový krok ovšem musí vždy řádně a přesvědčivě odůvodnit. Rozhodnutí městského soudu napadené kasační stížností II podobnou přesvědčivost postrádá, a za situace, kdy se s ním Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů neztotožnil nemůže obstát.

Již pouze na okraj Nejvyšší správní soud podotýká, že městský soud rozhodl o žádosti o ustanovení advokáta žalobkyni, nikoliv však již o její žádosti o osvobození od soudních poplatků pro řízení o kasační stížnosti. Odkaz městského soudu na rozhodnutí ze dne 31. 3. 2006 v tomto kontextu není postačující, neboť to se ze své podstaty může vztahovat pouze k řízení, které bylo ukončeno pravomocným usnesením městského soudu, napadeným kasační stížností I, nikoliv však již k řízení o této kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud shledal z výše uvedených důvodů napadené rozhodnutí městského soudu nezákonným [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], napadené usnesení zrušil, a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

V části, kterou žalobkyně namítala podjatost JUDr. Slavomíra Nováka, jí Nejvyšší správní soud za pravdu nedal. Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu

nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

V projednávané věci přitom není dán žádný z důvodů, pro které by JUDr. Novák mohl být vyloučen z jejího projednávání a rozhodování.

Důvodem návrhu na vyloučení soudce je jeho předchozí procesní postup. Ten ale nemůže být legitimním důvodem, který by mohl znamenat vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci. O případné podjatosti uvedeného soudce nesvědčí žádná skutečnost obsažená ve spise. Pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobkyně. Protože Nejvyšší správní soud neshledal zákonné důvody pro vyloučení soudce, rozhodl, že JUDr. Slavomír Novák není vyloučen z projednávání a rozhodování věci.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. prosince 2006

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu